

QUÝ I - 2017



DỰ ÁN HỖ TRỢ CHÍNH SÁCH THƯƠNG MẠI VÀ ĐẦU TƯ CỦA CHÂU ÂU

EU-MUTRAP

Bản tin



**TẬP TRUNG
VẤN ĐỀ THEN CHỐT
ĐỂ SỚM KÝ KẾT
HIỆP ĐỊNH EVFTA**



ĐÀO TẠO CHO CÁC DOANH NGHIỆP THỦY SẢN

Phòng 1203, Tầng 12, Khu Văn phòng, Tòa tháp Hà Nội, 49 Hai Bà Trưng, Quận Hoàn Kiếm, Hà Nội

Điện thoại: 84-4-3937 8472 - **Fax:** 84-4-3937 8476

Email: mutrap@mutrap.org.vn - **Website:** www.mutrap.org.vn

GIỚI THIỆU TÓM TẮT DỰ ÁN EU-MUTRAP

TỔ CHỨC TÀI TRỢ CHÍNH

Liên minh châu Âu

CƠ QUAN ĐIỀU HÀNH VÀ THỰC HIỆN DỰ ÁN

Bộ Công Thương

NGÂN SÁCH

16,5 triệu Euro, trong đó Liên minh châu Âu tài trợ 15 triệu Euro, Chính phủ Việt Nam đóng góp 1,5 triệu Euro

THỜI GIAN THỰC HIỆN DỰ ÁN

Từ tháng 9 năm 2012 đến tháng 1 năm 2018

MỤC TIÊU TỔNG THỂ CỦA DỰ ÁN

Hỗ trợ Việt Nam hội nhập sâu hơn vào hệ thống thương mại toàn cầu, ASEAN và hợp tác tiểu vùng, tăng cường quan hệ thương mại và đầu tư giữa Việt Nam và Liên minh châu Âu, tối đa hóa lợi ích của quá trình phát triển kinh tế, bao gồm tăng trưởng kinh tế toàn diện và xóa đói giảm nghèo

MỤC TIÊU CỤ THỂ CỦA DỰ ÁN

Hỗ trợ Bộ Công Thương tiến hành thuận lợi hóa thương mại quốc tế và đầu tư thông qua việc tăng cường năng lực hoạch định chính sách, tham gia vấn chính sách, đàm phán và thực thi các cam kết liên quan, đặc biệt là trong quan hệ với Liên minh châu Âu

CÁC KẾT QUẢ CHÍNH DỰ KIẾN CỦA DỰ ÁN

- 1** Tăng cường quan hệ thương mại, đầu tư giữa EU và Việt Nam thông qua đối thoại và hợp tác, đàm phán và thực thi một hiệp định thương mại tự do (FTA) giữa Việt Nam và EU.
- 2** Nâng cao năng lực thể chế trong đàm phán và thực thi các cam kết thương mại đa phương, khu vực và tiểu khu vực.
- 3** Cải thiện khuôn khổ chính sách về đầu tư, tập trung vào các vấn đề xã hội và môi trường trong các chính sách và pháp luật liên quan đến thương mại và đầu tư.
- 4** Tăng cường khả năng tiếp cận thông tin, quy định và cơ hội thị trường liên quan đến cam kết thương mại và đầu tư quốc tế của Việt Nam; tăng cường sự tham gia của các bên liên quan vào quá trình xây dựng chính sách thương mại và đầu tư; và nâng cao năng lực của doanh nghiệp vừa và nhỏ nhằm đáp ứng các quy định tiếp cận thị trường của châu Âu.
- 5** Hỗ trợ đối thoại EU-Việt Nam trong các nội dung kinh tế của Hiệp định đối tác và hợp tác toàn diện (PCA), và dành sự hỗ trợ linh hoạt để giải quyết các vấn đề thương mại quan trọng, cấp thiết.

TRONG SỐ NÀY

3	CÁC KHÓA ĐÀO TẠO CỦA EU-MUTRAP	<input type="checkbox"/>	10
3	Đào tạo cho các doanh nghiệp thủy sản	■	10
5	Đào tạo về Luật Đầu tư quốc tế	■	12
6	PHIÊN HỢP VỀ CƠ CHẾ GIẢI QUYẾT CÁC TRANH CHẤP ĐẦU TƯ ĐA PHƯƠNG	<input type="checkbox"/>	14
8	HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC TIỂU DỰ ÁN	<input type="checkbox"/>	15
8	Tiểu Dự án "Nâng cao giá trị xuất khẩu cho Hợp tác xã"	■	15
9	Tiểu Dự án "Công nghiệp hỗ trợ Việt Nam hướng tới thị trường châu Âu"	■	16
	NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI	<input type="checkbox"/>	10
	Tập trung vấn đề then chốt để sớm ký kết Hiệp định EVFTA	■	10
	GIỚI THIỆU NỘI DUNG HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI TỰ DO VIỆT NAM - EU	<input type="checkbox"/>	12
	BẢN TIN THƯƠNG MẠI CỦA ỦY BAN CHÂU ÂU	<input type="checkbox"/>	14
	GIỚI THIỆU ẨM PHẨM MỚI	<input type="checkbox"/>	15
	Cộng đồng kinh tế ASEAN 2015 - Kết quả hội nhập và cơ hội cho doanh nghiệp, người dân Việt Nam	■	15
	Nghị định 155/2016/NĐ-CP quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường	■	16

Bản tin của Dự án EU-MUTRAP được Liên minh châu Âu tài trợ. Các bài và tin trong Bản tin không phản ánh quan điểm của Liên minh châu Âu và Bộ Công Thương

Phụ trách nội dung: Bùi Huy Sơn

Biên tập: Phạm Ngọc Khôi

Thiết kế mỹ thuật: Công ty Cổ phần In Truyền Thông Việt Nam

CÁC KHÓA ĐÀO TẠO CỦA EU-MUTRAP

Đào tạo cho các doanh nghiệp thủy sản

Trong Quý 1/2017, Dự án EU-MUTRAP hỗ trợ Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu thủy sản (VASEP) tổ chức ba khóa đào tạo nhằm nâng cao năng lực cho các doanh nghiệp thủy sản về một số vấn đề liên quan đến quy định về an toàn thực phẩm của EU.

1 - Khóa đào tạo "Thẩm tra nội bộ Hệ thống Phân tích mối nguy và điểm kiểm soát tới hạn (ngày 12- 14/1/2017 tại TP. HCM)

Khóa đào tạo tập trung vào những kỹ năng và biện pháp quản lý các tiêu chí an toàn và chất lượng thực phẩm đối với sản phẩm thủy sản xuất khẩu có tần suất cảnh báo cao tại EU và các thị trường xuất khẩu chính.

HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points) là hệ thống quản lý mang tính phòng ngừa nhằm đảm bảo an toàn thực phẩm thông qua nhận biết mối nguy, thực

hiện các biện pháp phòng ngừa và kiểm soát tại các điểm tới hạn. Các nguyên lý của HACCP được thống nhất trên toàn thế giới và có thể áp dụng trong tất cả các ngành sản xuất thực phẩm và đồ uống, trong việc phân phối và bán sản phẩm. Hệ thống này có thể được áp dụng cho các sản phẩm đang tiêu thụ trên thị trường cũng như cho các sản phẩm mới.

Việc áp dụng HACCP không chỉ đơn



CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO CHUYÊN SÂU
(03 ngày) - Tp. Hồ Chí Minh **12-13-14/01/2017**

THẨM TRA NỘI BỘ HỆ THỐNG HACCP
TRONG DN CHẾ BIẾN THỦY SẢN

Chương trình được sự hỗ trợ chuyên gia từ EU-MUTRAP

VASEP **MUTRAP**
EUROPEAN TRADE POLICY AND INVESTMENT SUPPORT PROJECT

thuần phân tích mối nguy và kiểm soát các điểm tới hạn mà cần phải đảm bảo các điều kiện tiên quyết và chương trình như Quy phạm Thực hành sản xuất tốt GMP (Good Manufacturing Practice), Quy phạm Thực hành vệ sinh tốt SSOP (Sanitation Standard Operating Procedures) cùng các chương trình hỗ trợ khác làm nền tảng cho việc đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm.

Khóa đào tạo do các chuyên gia có chuyên môn và kinh nghiệm đào tạo, tư vấn, đánh giá thực tế về HACCP trực tiếp giảng dạy, với các nội dung chi tiết: Các nguyên tắc HACCP và yêu cầu khác biệt giữa thị trường; Tổng quan về thẩm tra hệ thống HACCP; Xác nhận giá trị sử dụng của kế hoạch HACCP; Thẩm tra điểm kiểm soát tới hạn (CCP), thẩm tra hệ thống HACCP; Thủ tục thẩm định nội bộ và thiết kế sử dụng biểu mẫu thẩm định; Xem xét hồ sơ và lấy mẫu kiểm nghiệm sản phẩm; Lịch trình và các lĩnh vực thẩm tra.

Bên cạnh việc nâng cao năng lực kiểm soát vệ sinh an toàn thực phẩm trong khâu chế biến của

doanh nghiệp thủy sản, hoạt động này còn hướng tới các mục tiêu dài hạn hơn của doanh nghiệp nhằm cải tiến sản phẩm, xây dựng thương hiệu để sản xuất ra những sản phẩm có giá trị gia tăng và sản phẩm phụ, nhờ đó nâng cao uy tín và thương hiệu của sản phẩm thủy sản Việt Nam trên thị trường quốc tế.

2 - Khóa đào tạo “Kiểm soát hóa chất và kháng sinh trong chuỗi cung cấp thủy sản (ngày 22/2/2017 tại Cần Thơ)

Kiểm soát về hóa chất, kháng sinh trong thủy sản vẫn đang là vấn đề “nóng” đối với ngành. Khi các nhà nhập khẩu, các cơ quan quản lý an toàn thực phẩm ngày càng giám sát, quản lý nghiêm ngặt hơn từ khâu nuôi - sản xuất - thành phẩm, đòi hỏi các cơ sở nuôi và chế biến cần có thêm kiến thức về cách sử dụng cũng như kiểm soát hiệu quả hóa chất, kháng sinh theo đúng luật lệ và quy định.

Khóa đào tạo nhằm giúp các doanh nghiệp thủy sản sử dụng đúng, kiểm soát tốt hóa chất, kháng sinh

trong quá trình làm việc. Nội dung khóa đào tạo tập trung vào các quy định về việc sử dụng kháng sinh, hóa chất trong nuôi trồng thủy sản, cập nhật các quy định mới về dư lượng kháng sinh trong sản phẩm thủy sản, cách kiểm soát các sai sót thường gặp trong sử dụng hóa chất, kháng sinh tại trại nuôi. Phần thực hành, các giảng viên còn hướng dẫn cách phân định nhóm hóa chất, kháng sinh sử dụng hiệu quả trong phòng và điều trị bệnh trong quá trình nuôi, phương pháp kiểm soát sản phẩm theo chuỗi từ trại giống đến nhà máy, tránh gây ra quá trình lây nhiễm - tồn dư hóa chất, kháng sinh.

Ngoài ra, các học viên được cung cấp các quy định của các tổ chức/quốc gia về kiểm soát dư lượng kháng sinh trong thủy sản: qui định của Ủy ban Tiêu chuẩn thực phẩm quốc tế (CODEX), Hoa Kỳ, EU, Việt Nam và một số nước khác.



3 - Khóa đào tạo “Kiểm soát động vật gây hại trong nhà máy chế biến thủy sản và thực phẩm (ngày 28/3/2017 tại TP. HCM)

Chương trình kiểm soát động vật gây hại là một trong những yêu cầu bắt buộc về quản lý chất lượng của các nhà máy chế biến thủy sản, thực phẩm. Đối với các doanh nghiệp, đây cũng là yêu cầu cần thiết để đạt các tiêu chuẩn toàn cầu về an toàn thực phẩm: BRC, GLOBALGAP, ISO 22000, IFS v.v...

Học viên được hướng dẫn cách lập kế hoạch và xây dựng chiến lược kiểm soát động vật gây hại, cũng như phương pháp theo dõi định kỳ cho từng loài côn trùng phải kiểm



soát tại nhà máy. Trên cơ sở đó có thể xác định cách bẫy động vật gây hại một cách hiệu quả.

Trong khóa học, học viên đã thực hành trên một số động vật gây hại: ruồi, chuột, bọ, muỗi, gián và một số động vật khác.

Đào tạo về Luật Đầu tư quốc tế

Dự án EU-MUTRAP đã hỗ trợ Đại học Luật Hà Nội tổ chức khóa học 5 ngày về Luật Đầu tư quốc tế. Nội dung đào tạo là một phần của chương trình đào tạo Thạc sỹ Luật và chính sách thương



Giáo sư Julien Chaisse - Trường Đại học Hồng Kông - giảng về Luật Đầu tư quốc tế

mại quốc tế. Hơn 80 sinh viên đã tham dự khóa học.

Luật đầu tư và trọng tài quốc tế là nội dung nghiên cứu phát triển nhanh nhất trong lĩnh vực luật quốc tế. Nội dung này bao gồm các yếu tố của điều ước và luật tục quốc tế, chính sách công và giải quyết tranh chấp tư. Trong

nhiều năm qua, số lượng các hiệp ước đầu tư và các hiệp định với các điều khoản liên quan đến đầu tư đã tăng nhanh, kéo theo sự gia tăng của các tranh chấp giữa các nhà đầu tư tư nhân và chính phủ tiếp nhận đầu tư.

Sự phát triển của luật đầu tư và trọng tài quốc tế có ảnh hưởng

quan trọng đến Việt Nam vì đã tạo ra một lĩnh vực thực tiễn mới và hấp dẫn trong các công ty luật toàn cầu, trong đó các luật sư thay mặt cho nhà đầu tư để giải quyết tranh chấp với chính phủ tiếp nhận đầu tư, hoặc bảo vệ chính phủ tiếp nhận đầu tư trước những khiếu nại của nhà đầu tư trước khi dẫn đến tòa trọng tài quốc tế.

PHIÊN HỌP VỀ CƠ CHẾ GIẢI QUYẾT CÁC TRANH CHẤP ĐẦU TƯ ĐA PHƯƠNG

Với sự hỗ trợ của Dự án EU-MUTRAP, đoàn công tác gồm các cán bộ Bộ Công Thương, Bộ Kế hoạch & Đầu tư và Bộ Tư pháp đã tham dự 2 phiên họp về cơ chế giải quyết các tranh chấp đầu tư đa phương trong các ngày 13-14/12/2016 và 02-03/3/2017 tại Geneva, Thụy Sĩ. Phiên họp do Trung tâm Giải quyết tranh chấp quốc tế Geneva (CIDS) và Ủy ban Luật quốc tế của Liên hợp quốc (UNCITRAL) phối hợp tổ chức. Các phiên họp tập trung vào chủ đề chính về khả năng đổi mới cơ chế giải quyết tranh chấp giữa nhà nước và nhà đầu tư bằng cách thành lập một cơ chế giải quyết các tranh chấp đầu tư đa phương, thu hút sự quan tâm và tham dự của các chuyên gia hàng đầu về giải quyết tranh chấp đầu tư và các chuyên gia đàm phán hiệp định đầu tư đến từ nhiều quốc gia trên thế giới.

Trong các phiên họp, các chuyên

gia đã trình bày những vấn đề mấu chốt về đổi mới cơ chế giải quyết tranh chấp giữa nhà nước và nhà đầu tư thông qua việc đánh giá những điểm bất cập của cơ chế hiện tại (như thời gian tố tụng, chi phí, tính ổn định, nhất quán v.v...), và khả năng thành lập và hoạt động của một cơ chế giải quyết tranh chấp đầu tư đa phương. Hội nghị đã thảo luận các yếu tố về cấu trúc và thể chế của một Tòa án Quốc tế về Đầu tư (ITI) và/hoặc Cơ chế phúc thẩm (AM) để bổ sung cho cơ chế giải quyết tranh chấp đầu tư hiện tại. Các chuyên gia cũng đã trao đổi ý kiến về các thách thức có thể xảy ra trong việc thiết lập các cơ chế này, đưa ra các phân tích về tính chất, quyền hạn, thành phần và cơ sở hạ tầng của mỗi cơ chế. Bên cạnh đó, các chuyên gia đã xem xét liệu những cải cách này có thể được thực hiện có hiệu quả như thế nào cho hơn 3000 thỏa thuận đầu tư quốc tế đã được ký kết. Phiên thảo

luận cũng đã xem xét khả năng sử dụng cơ chế Opt-in (lựa chọn tự nguyện tham gia), tương tự như Công ước Mauritius về minh bạch hóa trong trọng tài đầu tư trên cơ sở hiệp định.

Các đại biểu trao đổi, chia sẻ quan điểm liên quan đến các nội dung nói trên, góp ý kiến về việc mở rộng, phát triển định hướng thành lập, hoạt động của tòa trọng tài đầu tư đa phương. Nội dung được nhiều đại biểu quan tâm là sự cần thiết phải thành lập cơ chế giải quyết tranh chấp này trong bối cảnh đã có các cơ chế giải quyết tranh chấp khác như Trung tâm Giải quyết tranh chấp quốc tế về đầu tư (ICSID), UNCITRAL, Tòa án Trọng tài thường trực (PCA) thông qua đánh giá ưu, nhược điểm của cơ chế giải quyết tranh chấp hiện có và các biện pháp khắc phục.

Các phiên họp còn đề cập đến việc thành lập, tổ chức hoạt động

của cơ chế giải quyết tranh chấp mới như chi phí trọng tài, số lượng trọng tài viên, cơ chế chỉ định trọng tài, quy tắc xét xử. Trong quá trình thảo luận, mô hình giải quyết tranh chấp trong Hiệp định thương mại tự do Việt Nam - EU và Canada - EU được xem là những ví dụ điển hình của cơ chế giải quyết tranh chấp đa phương thường trực.

Đoàn Việt Nam đóng góp ý kiến về mối quan hệ giữa cơ chế giải quyết tranh chấp dự kiến thành lập với các cơ chế giải quyết tranh chấp hiện có, vấn đề đào tạo, nâng cao năng lực cho cán bộ các quốc gia thành viên trong việc đàm phán hiệp định đầu tư và tham gia giải quyết các tranh chấp phát sinh từ các hiệp định đầu tư.

Các phiên họp là cơ hội để các chuyên gia thảo luận về những hạn chế, khó khăn của các cơ chế giải quyết tranh chấp đầu tư hiện có để rút ra bài học trong quá trình đàm phán, ký kết các hiệp định đầu tư và tham gia giải quyết các tranh chấp đầu tư trong thời gian sắp tới.

Đối với đoàn Việt Nam, cuộc hội thảo là cơ hội để cập nhật những kiến thức mới về giải quyết tranh chấp đầu tư quốc tế, chia sẻ và học hỏi những kinh nghiệm của các nước bạn về việc đàm phán, ký kết và thực thi các Hiệp định đầu tư để phòng ngừa, hạn chế các tranh chấp đầu tư phát sinh. Các phiên họp đã giúp Việt Nam chuẩn bị tốt hơn cho việc thực thi các Hiệp định

thương mại tự do vừa ký kết và chuẩn bị cho việc đàm phán, ký kết các Hiệp định mới trong thời gian tới./.



HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC TIỂU DỰ ÁN

Tiểu Dự án “Nâng cao giá trị xuất khẩu cho Hợp tác xã”



Từ ngày 8-10/2/2017, Hội chợ quốc tế trái cây và rau củ quả (Fruit Logistica 2017) đã diễn ra tại Trung tâm Hội chợ Triển lãm Berlin, Cộng hòa Liên bang Đức. Tiểu Dự án đã tham gia hỗ trợ giới thiệu sản phẩm quả thanh long, vốn được trồng theo chương trình hỗ trợ của Liên minh châu Âu về quy trình canh tác và chăm sóc.

Tham dự Fruit Logistica 2017, Việt Nam giới thiệu sản phẩm quả thanh long được trồng theo chương trình hỗ trợ của Liên minh châu Âu về quy trình canh tác và chăm sóc để đảm bảo chất lượng, đủ tiêu chuẩn xuất khẩu vào các thị trường khó

tính bậc nhất thế giới. Những hợp tác xã tham gia chương trình này đã đảm bảo được quả thanh long đạt các tiêu chuẩn GlobalGAP (tiêu chuẩn “Thực hành nông nghiệp tốt toàn cầu”) rất khắt khe.

Mặc dù chỉ giới thiệu một loại đặc sản duy nhất là quả thanh long, song gian hàng của Việt Nam đã thu hút rất nhiều khách tham quan và thưởng thức sản phẩm. Ông Đoàn Xuân Hưng, Đại sứ Việt Nam tại Đức, đã đến thăm gian hàng và chia sẻ một số kinh nghiệm để các doanh nghiệp xuất khẩu trái cây của Việt Nam có thể thâm nhập thị trường Đức cũng như châu Âu.

Cũng tại Hội chợ lần này, Đại sứ Đoàn Xuân Hưng đã chứng kiến lễ ký kết hợp tác bước đầu giữa các doanh nghiệp xuất khẩu trái cây của Việt Nam và công ty Landgard, nhà phân phối trái cây và rau củ quả hàng đầu của Đức.

Đây được xem là bước khởi đầu, mở đường cho quả thanh long nói riêng, và trái cây của Việt Nam nói chung, chinh phục thị trường Đức vốn rất khó tính.

Theo “*Thế giới và Việt Nam*”

Tiểu Dự án “Công nghiệp hỗ trợ Việt Nam hướng tới thị trường châu Âu”

Khoá đào tạo “Hướng dẫn đáp ứng các yêu cầu quốc tế về sức khỏe và an toàn nghề nghiệp



Trong tháng 2/2017, Trung tâm phát triển doanh nghiệp công nghiệp hỗ trợ (SIDEK) - Viện Nghiên cứu Chiến lược Chính sách Công nghiệp - Bộ Công Thương đã tổ chức khóa đào tạo “Hướng dẫn đáp ứng các yêu cầu quốc tế về sức khỏe và an toàn nghề nghiệp” tại Hà Nội, Đà Nẵng và Hồ Chí Minh. Khóa đào tạo tập trung vào một số nội dung chính: Các yêu cầu về sức khỏe và an toàn nghề nghiệp đang áp dụng trên thế giới và lợi ích khi áp dụng tại doanh nghiệp; Hướng dẫn xác định các rủi ro tiềm tàng tại nhà xưởng, nơi sản xuất của doanh nghiệp; Hướng dẫn đánh giá các mối nguy hại đối với sức khỏe và an toàn người lao động tại doanh nghiệp; Xác định những hoạt động cần thực hiện để đảm bảo sức khỏe và an toàn cho người lao động.

Hỗ trợ các công ty Việt Nam tham gia Hội chợ Việt Nam Expo 2017

Hội chợ giao thương ngành công nghiệp chế tạo Hà Nội 2017 (Hội chợ Việt Nam Expo) được tổ chức trong 2 ngày 23-24/2/2017 tại Hà Nội. Hội chợ được phối hợp tổ chức bởi tập đoàn Factory Asia Network Group và NC Network Group với sự có mặt của 120 công ty trong đó có 111 công ty Nhật Bản. Trung tâm SIDEK đã hỗ trợ 9 công ty Việt Nam

tổ chức khu trưng bày sản phẩm mang tên VASI.

Hội chợ là cơ hội để các doanh nghiệp Việt Nam cung cấp linh phụ kiện, doanh nghiệp sản xuất trong lĩnh vực chế tạo tham gia trưng bày các sản phẩm của mình. Các sản phẩm bao gồm: linh kiện cơ khí, sản phẩm khuôn mẫu, linh kiện nhựa, linh kiện/phụ kiện điện tử, đồ gá, bàn tháo tác, máy tự động; dây chuyền công nghiệp.



Sau hội chợ, các công ty trong khu trưng bày VASI đã thiết lập được trên 300 liên hệ với các công ty Nhật Bản tham gia hội chợ.

Khóa đào tạo “Kỹ năng tham gia hội chợ quốc tế”

Trong các ngày 21-23/3 tại Hà Nội và 28-31/3 tại Hồ Chí Minh, Trung tâm SIDEK tổ chức khóa đào tạo “Kỹ năng tham gia hội chợ quốc tế”. Khóa đào tạo nhằm chuẩn bị cho các doanh nghiệp tham gia hội chợ quốc tế Hannover Messe 2017 tại CHLB Đức. Các bài giảng của khóa học tập trung vào một số nội dung chủ yếu: Lập kế hoạch tham gia hội chợ; Kỹ năng tham gia hội chợ; Khai thác thị trường tìm kiếm khách hàng tại hội chợ.

Thành lập Hiệp hội Công nghiệp hỗ trợ Việt Nam

Việt Nam có khoảng 500 doanh

nh nghiệp sản xuất linh kiện phụ tùng trong các lĩnh vực cơ khí, nhựa - cao su, điện - điện tử, đã cung cấp được sản phẩm cho các tập đoàn đa quốc gia tại Việt Nam trong các lĩnh vực chế tạo như xe máy, ô tô, máy nông nghiệp, điện - điện tử. Hiệp hội Công nghiệp hỗ trợ Việt Nam, một tổ chức xã hội nghề nghiệp, đại diện cho các doanh nghiệp công nghiệp hỗ trợ Việt Nam, sẽ liên kết, kết nối các doanh nghiệp, giúp gia tăng năng lực hệ thống doanh nghiệp sản xuất trong lĩnh vực công nghiệp hỗ trợ.

Việc thành lập Hiệp hội Công nghiệp hỗ trợ Việt Nam là một trong các kết quả quan trọng của tiểu Dự án. Trong khuôn khổ hoạt động của tiểu Dự án, Viện Nghiên cứu Chiến lược Chính sách Công nghiệp đã hỗ trợ xúc tiến thành lập Hiệp hội Công nghiệp hỗ trợ Việt Nam.

Ngày 16/3/2017, Bộ Nội vụ đã ra Quyết định chính thức cho phép thành lập Hiệp hội Công nghiệp hỗ trợ Việt Nam (VASI - Vietnam Association for Supporting Industries). Ngày 18/3/2017 tại Hà Nội, Hiệp hội Công nghiệp hỗ trợ Việt Nam đã tổ chức đại hội thành lập. Sự ra đời của Hiệp hội là bước tiến mới góp phần quan trọng nâng cao năng lực doanh nghiệp công nghiệp hỗ trợ, thay đổi diện mạo các ngành công nghiệp hỗ trợ và góp phần phát triển bền vững các ngành công nghiệp Việt Nam.



NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

Tập trung vấn đề then chốt để sớm ký kết Hiệp định EVFTA



Đại sứ Bruno Angelet, Trưởng Phái đoàn Liên minh châu Âu tại Việt Nam

Đại sứ Bruno Angelet - Trưởng Phái đoàn Liên minh châu Âu (EU) tại Việt Nam - trao đổi với phóng viên Báo Công Thương về những kết quả Việt Nam và EU đã đạt được trong năm 2016, cũng như những kế hoạch mà hai bên cần triển khai để sớm hoàn tất việc ký kết Hiệp định thương mại tự do Việt Nam - EU (EVFTA).

Thưa Đại sứ, năm 2015 đã chứng kiến Tuyên bố về việc chính thức

kết thúc đàm phán Hiệp định Thương mại tự do giữa Việt Nam và Liên minh châu Âu (EVFTA). Hiện hai bên đang nỗ lực hết sức để hoàn tất rà soát pháp lý, tiến tới ký kết, phê chuẩn để Hiệp định có hiệu lực vào năm 2018 như mục tiêu đặt ra.

Xin Đại sứ cho biết những kết quả nổi bật trong hợp tác giữa Việt Nam và Liên minh châu Âu năm 2016?

2016 là năm chuyển giao thế hệ lãnh đạo của Việt Nam. Trong giai đoạn này, chúng tôi đã tổ chức gặp gỡ với các lãnh đạo mới của Việt Nam để cùng nhau thảo luận về những vấn đề hợp tác. Gần đây nhất, vào tháng 11, là hai chuyến thăm Việt Nam của Cao ủy Phil Hogan phụ trách Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và Cao ủy Karmenu Vella phụ trách về Môi trường, Hàng hải và Thủy sản.

Về EVFTA, hai bên đang tiếp tục thực hiện công việc kỹ thuật như rà soát pháp lý. Hai bên sẽ thống nhất về ngôn ngữ, để biên dịch sang ngôn ngữ của tất cả các bên liên quan và đảm bảo không có sự chênh lệch gì về mặt thuật ngữ trong văn kiện. Các nội dung kỹ thuật khác, tôi nghĩ rằng sau khi hoàn thiện, cần phải thông qua việc ký kết và phê chuẩn. Lộ trình diễn ra có thể vào thời điểm cuối năm 2017 hoặc đầu 2018.

Nhiều nhà nghiên cứu chỉ ra rằng, dòng thương mại và đầu tư giữa EU và Việt Nam phát triển rất tích cực ngay cả sau sự kiện Brexit. Trên thực tế, Anh chưa phải là đối tác chiếm tỷ trọng lớn trong quan hệ thương mại và đầu tư giữa Việt Nam và EU, nên việc Anh rời EU chưa tác động ngay và trực tiếp tới kinh tế Việt Nam cũng như EVFTA.

Tuy nhiên, Brexit cũng có những tác động gián tiếp. Đại sứ đánh giá như thế nào về những tác động gián tiếp của sự kiện Brexit tới EVFTA?

Theo quan điểm của tôi, sự kiện Brexit sẽ không gây ra tác động gián tiếp nào. Văn kiện của Hiệp định EVFTA đã được ấn định và cũng không có sự xem xét lại nào từ phía Anh - nước sắp rời khỏi EU.

Xin Đại sứ chỉ ra những vướng mắc có thể làm chậm lộ trình ký kết EVFTA?

Có thể nói, EVFTA là hiệp định thương mại tự do đầy tham vọng. Tuy nhiên, tôi nghĩ nó hoàn toàn khả thi. Đây là một FTA song phương, những vấn đề có thể là trở ngại đã được đem ra bàn bạc và đều tìm ra những giải pháp khắc phục. Đối với những rủi ro, nếu có, vì tính tham vọng của bản hiệp định thì chúng ta cần triển khai công tác chuẩn bị thật đầy đủ và kỹ lưỡng cho việc thực thi hiệp định để hạn chế những rủi ro có thể xảy ra. Đồng thời, chúng ta cũng cần thực hiện những biện pháp kịp thời để đảm bảo việc ký kết và phê chuẩn

được tiến hành sớm và thuận lợi.

Trong tuyên bố chung nhân chuyến thăm của Nguyên Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng vào tháng 12/2015, hai bên đã phác thảo lộ trình định hướng nhằm chuẩn bị những công việc cụ thể để triển khai thực hiện FTA. Ngoài ra, lộ trình định hướng này cũng xác định khoảng trống, những mặt hạn chế về năng lực triển khai để từ đó xác định mức độ hỗ trợ kỹ thuật của EU cho Việt Nam.

Và nếu có trở ngại gì thì chính là việc chúng ta triển khai công tác chuẩn bị ra sao và trong khoảng thời gian như thế nào? Chúng ta cần tránh chậm trễ trong công tác chuẩn bị và phải tập trung vào những vấn đề thực sự then chốt như tiêu chuẩn thực phẩm, tiêu chuẩn về nông sản xuất khẩu sang EU từ Việt Nam.

Đơn cử như những qui định trong Chương 15 của EVFTA về phát triển bền vững có thể sẽ là một trở ngại đối với Việt Nam. Những tiêu chuẩn cao của EU về an toàn thực phẩm vốn không phải là hàng rào kỹ thuật hà khắc như nhiều người nhận định. Những tiêu chuẩn đó được đặt ra nhằm bảo vệ sức khỏe của người tiêu dùng EU. Ban đầu những tiêu chuẩn cao này có thể gây ra khó khăn nhất định cho các doanh nghiệp xuất khẩu của Việt Nam. Tuy vậy, khi mà các sản phẩm xuất khẩu của Việt Nam đáp ứng được các tiêu chuẩn của EU, chúng tôi sẽ không phân biệt đối xử sản phẩm EU hay sản phẩm của Việt Nam tại thị trường EU.

Sau cuộc gặp với Phó Thủ tướng Vương Đình Huệ vào cuối tháng 11 vừa qua, Đại sứ có bày tỏ mong muốn đưa vị trí của EU lên một tầm cao mới trong quan hệ đối tác với Việt Nam. Đại sứ có thể chia sẻ rõ hơn về điều này?

Mục đích của cuộc gặp này, trước hết, tôi muốn chúc mừng Phó Thủ tướng Vương Đình Huệ đảm nhiệm trọng trách mới. Ngoài ra, thông

qua cuộc gặp gỡ, tôi cũng tìm hiểu quan điểm của Phó Thủ tướng về EVFTA. Hiệp định thương mại này là nội dung rất quan trọng trong quan hệ đối tác giữa Việt Nam và EU, nó có một triển vọng lạc quan trong việc thúc đẩy phát triển của Việt Nam trong tương lai.

Tôi có chia sẻ với Ngài Phó Thủ tướng rằng, EU muốn tập trung vào chất lượng chứ không phải số lượng phát triển. Có ý kiến cho rằng FTA này quá tham vọng, tôi không cho là như vậy, chúng ta có thể làm được. Tiếp cận thị trường EU là một bước đệm để Việt Nam tiếp cận các thị trường phát triển khác trong thời gian tới, nên chúng ta cần chuẩn bị ngay bây giờ để quá trình xem xét phê chuẩn được thuận lợi. Phó Thủ tướng Vương Đình Huệ cũng đồng ý với những chia sẻ của tôi trong cách tiếp cận này.

Nhìn vào chiều dài lịch sử, tôi nhận thấy rằng, sự phát triển của Việt Nam, nếu so sánh với EU có những điểm tương đồng. Đây là điểm khởi đầu rất tốt trong sự hợp tác giữa Việt Nam và EU. Trong khối ASEAN, Việt Nam là nước có lượng du học sinh sang EU lớn nhất. Tôi hy vọng trong những năm tới, số lượng này sẽ còn tăng hơn nữa bởi những du học sinh này khi trở về sẽ mang theo được nhiều kiến thức, không chỉ là lịch sử châu Âu, nền văn minh, mà còn là kinh nghiệm phát triển của châu Âu, đóng góp cho sự phát triển của đất nước Việt Nam.

Xin trân trọng cảm ơn Đại sứ!

Theo Báo Công Thương (25/1/2017)

GIỚI THIỆU NỘI DUNG HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI TỰ DO VIỆT NAM-EU



Ngày 2/12/2015, tại Brussels, Nguyên Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng và Chủ tịch Ủy ban châu Âu Jean-Claude Juncker tham dự lễ ký chính thức kết thúc đàm phán Hiệp định Thương mại tự do giữa Việt Nam và Liên minh châu Âu.

Ngày 2 tháng 12 năm 2015, dưới sự chứng kiến của Thủ tướng Chính phủ Việt Nam và Chủ tịch Ủy ban châu Âu, Bộ trưởng Bộ Công Thương Việt Nam và Cao ủy Thương mại EU đã ký Tuyên bố về việc chính thức kết thúc đàm phán Hiệp định Thương mại tự do giữa Việt Nam và Liên minh châu Âu (Hiệp định EVFTA).

Theo thông lệ đàm phán thương mại quốc tế, một hiệp định sẽ chỉ được công bố sau khi được các bên tham gia đàm phán hoàn tất thủ tục rà soát pháp lý. Đối với Hiệp định EVFTA, mặc dù chưa hoàn tất

rà soát pháp lý nhưng trước nhu cầu tìm hiểu thông tin rất lớn của người dân và doanh nghiệp, Việt Nam và EU đã công bố toàn văn Hiệp định trên. Bản công bố lần này chỉ là bản được hai bên thống nhất tại thời điểm kết thúc đàm phán. Bản cuối cùng của Hiệp định sẽ tiếp tục được cập nhật sau khi thủ tục rà soát pháp lý được hoàn thành. Sau khi hoàn tất rà soát pháp lý, Việt Nam và EU sẽ triển khai các thủ tục chuẩn bị ký kết Hiệp định.

Dự án EU-MUTRAP xin giới thiệu nội dung của EVFTA. Toàn văn phiên bản tiếng Anh của Hiệp định được đăng tải chính thức trên trang Web của Ủy ban châu Âu.

<http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1437>

và trên Cổng thông tin của Bộ Công Thương <http://portal.moit.gov.vn/fta/>

Để tìm hiểu rõ hơn về Hiệp định, các doanh nghiệp có thể tham khảo tài liệu "Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam - Liên minh châu Âu - Sổ tay cho doanh nghiệp Việt Nam" trên trang Web của Dự án EU-MUTRAP (www.mutrap.org.vn).

NỘI DUNG CHÍNH CỦA HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI TỰ DO VIỆT NAM - EU

Lời nói đầu và Chương 1: Mục tiêu và các định nghĩa chung

Chương 2: Đối xử quốc gia và mở cửa thị trường đối với hàng hóa

Phụ lục 2-a: Dược phẩm và trang thiết bị y tế

Phụ lục 2-b: Xe cơ giới và các bộ phận của xe có động cơ

Phụ lục 2-c: Cắt giảm và/hoặc xoá bỏ thuế quan

Phụ lục 2-c-i: Biểu thuế của EU

Phụ lục 2-c-ii: Biểu thuế của Việt Nam

Phụ lục 2-d: Xóa bỏ và/hoặc cắt giảm thuế xuất khẩu

Chương 3: Phòng vệ thương mại

Chương 4: Nghị định thư về định nghĩa khái niệm "hàng hóa có xuất xứ" và các phương thức hợp tác hành chính

Phụ lục 4-a: Danh mục công việc hoặc tiến trình cần thực hiện trên nguyên liệu không có xuất xứ để trở thành có xuất xứ

Chương 5: Hải quan và tạo thuận lợi thương mại

Chương 6: Hàng rào kỹ thuật đối với thương mại

Chương 7: Các biện pháp an toàn thực phẩm và kiểm dịch động thực vật

Chương 8: Thương mại dịch vụ, đầu tư và thương mại điện tử

Phụ lục 8-a: Phía Liên minh châu Âu - Biểu cam kết - Thành lập doanh nghiệp

Phụ lục 8-b: Phía Liên minh châu Âu - Biểu cam kết - Khách kinh doanh, người di chuyển trong nội bộ doanh nghiệp, người bán

hàng kinh doanh, nhà cung cấp dịch vụ theo hợp đồng

Phụ lục 8-c: Phía Liên minh châu Âu - Biểu cam kết - Cung cấp dịch vụ qua biên giới

Phụ lục 8-d: Phía Việt Nam - Biểu cam kết - Cung cấp dịch vụ qua biên giới và thành lập doanh nghiệp

Phụ lục 8-e: Phía Việt Nam - Biểu cam kết - Khách kinh doanh, người di chuyển trong nội bộ doanh nghiệp, người bán hàng kinh doanh, nhà cung cấp dịch vụ theo hợp đồng

Chương 9: Mua sắm công

Phụ lục 9-a: Các biện pháp chuyển tiếp nhằm thực thi Chương Mua sắm công của Việt Nam

Phụ lục 9-b: Mua sắm công - Cam kết mở cửa thị trường của EU

Phụ lục 9-c: Mua sắm công - Cam kết mở cửa thị trường của Việt Nam

Chương 10: Doanh nghiệp thuộc sở hữu nhà nước, doanh nghiệp được cấp đặc quyền hoặc ưu đãi đặc biệt và độc quyền

Phụ lục 10-a: Đối với Việt Nam - Mục về doanh nghiệp thuộc sở hữu nhà nước

Chương 11: Chính sách cạnh tranh

Chương 12: Sở hữu trí tuệ

Chương 13: Giải quyết tranh chấp

Phụ lục 13-a: Các quy định về thủ tục

Phụ lục 13-b: Quy tắc ứng xử dành cho trọng tài viên và người hòa giải

Phụ lục 13-c: Cơ chế hòa giải

Chương 14: Các rào cản phi thuế đối với thương mại và đầu tư trong sản xuất năng lượng tái tạo

Chương 15: Thương mại và phát triển bền vững

Chương 16: Hợp tác và nâng cao năng lực

Chương 17: Các điều khoản về thể chế, các điều khoản chung và điều khoản cuối cùng

Chương 18: Minh bạch hóa

Chương về Thương mại hàng hóa/tiếp cận thị trường

Nghị định thư về hỗ trợ hành chính đối với các vấn đề hải quan

Điều khoản ngân sách về quản lý lỗi hành chính

BẢN TIN THƯƠNG MẠI CỦA ỦY BAN CHÂU ÂU

Bài nói chuyện của Cao ủy Malmström về chính sách thương mại tiên tiến cho xã hội dân sự

(29/3/2017) Cao ủy Thương mại EU Cecilia Malmström đã phát biểu tại phiên họp toàn thể của Ủy ban Kinh tế & Xã hội châu Âu, một tổ chức tư vấn châu Âu, bao gồm các tổ chức đại diện cho người làm thuê, chủ doanh nghiệp và các nhóm lợi ích khác, nhằm kết nối EU và xã hội dân sự.

Sau lời phát biểu "chưa lúc nào quan trọng như lúc này để bảo vệ mở cửa, định hình toàn cầu hóa, cam kết với thế giới và chứng tỏ giá trị của chúng ta", bà Cao ủy giới thiệu chương trình chính sách thương mại tiến bộ của EU, đặc biệt nhấn mạnh các quy định về phát triển bền vững trong các hiệp định thương mại và các đề xuất gần đây nhằm tăng cường các quy tắc chống trợ cấp và chống bán phá giá.

Xem toàn văn tại: <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1641>

EU và ASEAN khẩn trương nối lại các cuộc đàm phán thương mại

(10/3/2017) Các Bộ trưởng thương mại EU và Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) đã đồng ý tiến hành các bước mới hướng tới nối lại đàm phán hiệp định thương mại tự do giữa hai khu vực. Quyết định này được đưa ra tại phiên họp tham vấn cấp bộ trưởng thường niên của EU-ASEAN tổ chức tại Manila, thủ đô của Philippines. Cao ủy Thương mại EU Cecilia Malmström đã tham dự sự kiện này.

Xem chi tiết tại : <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1631>

Cao ủy thương mại EU Cecilia Malmström hoan nghênh đóng góp của các bên liên quan về cách bảo hộ đầu tư

(27/2/2017) Cao ủy thương mại EU Cecilia Malmström đã kêu gọi các bên liên quan cung cấp đánh giá về tác động và hệ lụy của một hệ thống đa phương mới có thể được thiết lập để giải quyết tranh chấp đầu tư.

Xem chi tiết tại: <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1628>

Phiên họp về cải cách đa phương đối với giải quyết tranh chấp đầu tư, kể cả khả năng thành lập một tòa án đầu tư đa phương

(27/2/2017) Tổng vụ Thương mại của Ủy ban châu Âu đã họp với các bên liên quan trong bối cảnh Ủy ban đang tiến hành đánh giá tác động của các phương án khác nhau đối với việc cải cách hệ thống đa phương trong việc giải quyết tranh chấp đầu tư. Phiên họp này nhằm trao đổi quan điểm giữa các bên liên quan về việc phát triển chính sách của EU trong lĩnh vực này, bao gồm khả năng thành lập một tòa án đầu tư đa phương, như một phần của phương án cải cách đa phương.

EU hoan nghênh Hiệp định thuận lợi hóa thương mại bắt đầu có hiệu lực

(22/2/2017) Hiệp định thuận lợi hóa thương mại, một hiệp định thương mại đa phương có ý nghĩa nhất, được ký kết kể từ sau khi thành lập Tổ chức Thương mại thế giới vào năm 1995, bắt đầu có hiệu lực kể từ ngày 22/2/2017.

Liên minh châu Âu đã hoan nghênh sự kiện Hiệp định Tạo thuận lợi hóa

thương mại (TFA) có hiệu lực là một thành tựu lịch sử tại phiên họp Đại Hội đồng vào ngày 27/02/2017. Chào đón sự kiện quan trọng này, các thành viên cam kết sẽ thúc đẩy thực thi TFA nhằm tận dụng tối đa lợi ích mà Hiệp định này mang lại.

Xem chi tiết tại: <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1626>

Bài nói chuyện của Cao ủy Malmström: tương lai của chính sách thương mại của EU

Cao ủy thương mại EU Cecilia Malmström đã phát biểu "Thương mại là lĩnh vực xứng đáng để phần đầu" trong bài diễn văn nói về tương lai của chính sách thương mại của EU.

(24/1/2017) Phát biểu tại Viện tư vấn chiến lược kinh tế Bruegel, Cao ủy Malmström lưu ý là không chỉ 31 triệu việc làm ở châu Âu phụ thuộc vào xuất khẩu, mà thương mại còn có thể là căn cứ để cam kết với các quốc gia khác trong việc tăng cường sự thay đổi.

Bà Cao ủy cũng đưa ra tiến trình thương mại của EU cho năm 2017 và những năm tiếp theo, với một chính sách thương mại hiệu quả, minh bạch và dựa trên giá trị. Tiến trình này bao gồm một cách tiếp cận mới, không nhằm vào nước nào trong việc chống bán phá giá, một hệ thống tòa án đầu tư minh bạch và dự báo được, cũng như việc sử dụng chính sách thương mại như một phương tiện hỗ trợ cho các lĩnh vực có giá trị, chẳng hạn như môi trường và quyền con người.

Xem chi tiết tại: <http://trade.ec.europa.eu/doclib/events/index.cfm?id=1618>

GIỚI THIỆU ẤN PHẨM MỚI

Cộng đồng kinh tế ASEAN 2015 - Kết quả hội nhập và cơ hội cho doanh nghiệp, người dân Việt Nam

Cộng đồng Kinh tế ASEAN 2015 (AEC 2015) là kết quả của tiến trình hội nhập kinh tế khu vực giữa 10 nước thành viên ASEAN từ năm 1967 (đối với Việt Nam là 20 năm từ 1995). AEC 2015 gồm 4 trụ cột: (i) Một thị trường và Cơ sở sản xuất chung; (ii) Một khu vực kinh tế cạnh tranh cao; (iii) Một khu vực phát triển kinh tế đồng đều; và (iv) Một khu vực hội nhập đầy đủ vào nền kinh tế toàn cầu.

Với sự tài trợ của Dự án EU-MUTRAP, các chuyên gia của Dự án đã biên soạn cuốn sách "Cộng đồng kinh tế ASEAN 2015 - Kết quả hội nhập và cơ hội cho doanh nghiệp, người dân Việt Nam". Cuốn sách nhằm giới thiệu những nội dung được bạn đọc quan tâm trong việc Việt Nam hội nhập AEC 2015:

- Tự do hóa thương mại hàng hóa và dịch vụ trong ASEAN,
- Thúc đẩy đầu tư,
- Hội nhập tài chính, hợp tác năng lượng và chính sách cạnh tranh,
- Quyền sở hữu trí tuệ và bảo vệ người tiêu dùng,
- Phát triển doanh nghiệp vừa và nhỏ, phát triển hạ tầng và hợp tác về Công nghệ thông tin.

Toàn văn nội dung cuốn sách có thể tải về từ trang Web của Dự án (www.mutrap.org.vn).



Nghị định 155/2016/NĐ-CP quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường

Trong thời gian qua, việc triển khai thực hiện Nghị định số 179/2013/NĐ-CP của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường đã phát huy hiệu quả trong công tác bảo vệ môi trường. Tuy nhiên, cùng với việc thay đổi một số cơ chế chính sách mới, sự phát triển mạnh mẽ của kinh tế - xã hội đang phải đối mặt với các vấn đề về ô nhiễm môi trường, việc áp dụng Nghị định số 179/2013/NĐ-CP đã bộc lộ một số tồn tại cần chỉnh sửa, bổ sung cho phù hợp.

Dự án EU-MUTRAP đã hỗ trợ Tổng cục Môi trường trong việc chủ trì, phối hợp với các cơ quan, địa phương liên quan xây dựng Dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 179/2013/NĐ-CP. Ngày 18/11/2016 Chính phủ đã phê duyệt Dự thảo và ban hành Nghị định 155/2016/NĐ-CP quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường.

Dự án EU-MUTRAP xin giới thiệu đến bạn đọc Nghị định 155/2016/NĐ-CP. Toàn văn Nghị định có thể tải về từ trang Web của Dự án (www.mutrap.org.vn).

